Թ. ՊԱՐԱՍԿԱՎԻՐ—ՏԱՐԻ—ԹՎԻ—1400—ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ—21—ՅՈՒՆԻՍ—1873

ԳԻՆԸ ՏԱՐԻ

Ցանկանողներուն Պոլսոյ համար 180 գր.
» Գաւառաց » 140 ֆր.
Ամբողջական Լիսպոյան » 90 գր.
» Գաւառաց » 3 ֆր.
Իւրաքանչիւր թերթի գին 50 փր.
Փոխադրման առաջի ամիսի համար 3 ղուրուշ, երկու ամիսի համար 2 ղուրուշ, աւելի ամիսերու համար կատարեալ թերթերն կրկին։

ԱԼԱՐԱ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՍՉԱԿԱՆ

ՊԱՆԱՍԻՐԱՏԱՊԵՍ 21 ՅՈՒՆԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Երէկ կայսերական վերջին տեսակցութիւնեան մէջ Արևելեան նկատմամբ խորհուրդներ եղած լլլալուն յետոյ պարտաճնական լրատիրք սուտ հանած էին դարձեալ երեւան կերպիւ։

«Սեցերամները ծանուցեր էին թ. կրսէ Մէմորիալ Տիբլոմաթիք լրագրիրը՝ թէ Գերմանիոյ, Աւստրիոյ և Ռուսիոյ կայսերաց Գերլինի և Ռեղրաբերկի մէջ իրարու հետ տեսակցութեան ժամանակ Սրժեւեան դարձոց վրայ կատարեալ համաձայնութիւն հաստատեր էր մէջերնին։ Ռուսիոյ և Աւստրիոյ կայսերաց վերջին տեսակցութիւնն այն համաձայնութիւնը կրնայ երիտասարդ կարեւոր դիպուածներով, որոյ առաջինն է Օսմանեան կայսրութեան Նիկատմամբ այս երկուքերութեանց հնարաւոր աշխարհակալութեան չափաւորումը։

«Գէրլինի կառավարութեան հաստատութեամբ երկու կայսերական որդուն քով սոյն հետեւ Աշխարհի ամէն դարձերուն մէջ համաձայնութեամբ որոշ գործեն, թէ աշխարհակալութեան միջոցաւ և թէ՝ ի հարկին դէնքով։

«Ինչպիսի կառավարութեան հաստատութիւն այս կարգադրութեան մէջ չէ, սակայն իրատուն «ունին» հաստատելու թէ բանակցութեան նիւթ եղած քանդրոց բովանդակութիւնն անոր հաղորդուած և հաստատութիւնն ստացած է։

Նուրէմպէրկի Գազէթան ըրագիրն հետեւեալ տողերը կը հրատարակէ։

«Աւստրօ—Հունգարիոյ կառավարութիւնն իւր արեւելեան աշխարհակալութիւնը կատարելագոյն փոխելու վրայ է։ Թէպէտ Օսմանեան կայսրութեան պահպանութիւնը կարեւոր կը համարի միշտ, բայց թուրքիոյ քրիստոնեայ ժողովրդոց (Դանուբեան իշխանութեանց) յառաջդիմութիւնը անկասկածաբար դարդոցիրը զոր Օսմանեան կայսրութեան հաստատութիւնն մին կը համարի։ այդ պնդութեան զոհելու աշխարհակալութիւնն ոչինչ հլուծարի։ Այս նոր տեսութեան վրայ է Աւստրիոյ և Ռուսիոյ մէջ կատարուած վերջին համաձայնութիւնը։ Ռուսիա ոչինչ կրցաւ յանձն առած է թողուլ այն աշխարհակալութիւնը, որով թուրքիոյ հարկատու քրիստոնեայ իշխանութիւնները իրարու, Օսմանեան կայսրութեան բաղդակցութիւնը խզելու գործիք կը գործածէր։ Դարաւորի իշխանին վիճենոներ կայսրութիւնն և Սերբիոյ և Բուլգարիոյ իշխանաց այ գիւր արդեն սարա-

ուած ոյժերը մեր կապակցութիւնն մ՚ունին այս խնդրոյս վրայ սիրուած բանակցութեանց հետ։»

Իտալիոյ Պեռսկան մարդոց նշանաւորներէն մէկուն՝ Գ. Բոթիտածիի մահն ալ ոչ էն ծանրոթ է։

Այս անձը 25—30 տարիէ ի վեր Իտալիոյ մէջ անցած մեծամեծ անցից դէպքերուն գերասաններէն մին ըլլալով, բնականաբար խիստ կարեւոր և հետաքրքրաշարժ թուղթեր կը դրանուէին իւր քով, որոնց մեծ խնամով կը պահէր, և իւր քոնի մը մեռնելուն բարեկամներէն գաս ոչ մէկուն կը ցուցնէր։

Իտալական կառավարութիւնը զոյս գիտնալով, Գ. Բոթիտածիի վախճանիրէն անմիջապէս եւրն անոր սենեակները խնամով փակել տուաւ, պրէֆէկտի խնդիրները դուրս չելնեն ու չհրատարակուին։

Ասկէց կը մնակարերին լրագիրք մեր մէջ [illegible] կառավարական դաղտնիքներ կան, որոց հիմն երևան եկնելը կրնայ անպարտեհութիւններ յառաջ բերել։

Գ. Բոթիտածի երկոյ-ի ազգակցութեան մը հետեւած էր Մէկ կարմնէ թուղթերն՝ և մեռնելէն յետոյ՝ Հանրապետական կուսակցութեան հետ սէր ունենալով, այս վերջինն առաջնոյն շահագրգռեցած էր։ Քնդրիմանիքը մասին գրելն անցնելով, արտաքուստ կառավարութեան հանդարտ ձեւացած, բայց ի ներքուստ արքունեաց շահերուն ծառայած էր՝ հանրապետականաց բուռն բաղձանքները չափաւորելով և զանոնք անդրդուելի միապետութեան շրջանակին մէջ ձգելով։

Իւր թղթերուն մէջ անշուշտ շատ գաղանիքներ կան այս կէտերուն վրայ, որոց յայտնութիւը կանոց մեծ դպրութիւն արտադրել։ այս պարտաճառաւ է որ, կրսեն, կառավարութիւնն անանց երևան ելնելը չուզեր։

Գ. Բոթիտածի վիրեալ թուղթերուն նկատմամբ կարգ մ՚ըրած չլլլալով, ըստ օրինաց իւր կնոջը կինան, հետեւարար կառավարութիւնը կրնայ կնոջը կամքը շահելով այն թղթերը գտնել անկէց, և այսպէս կառավարական գաղանեաց երեւան ելնելն և անկէ ծագելիք գայթակղութեանց առաջքն առնուլ։

Հռոմի լրագրերը կառավարական վերջին տագնապին ծագումն և վախճանին վրայ քանի մը տեղեկութիւններ կը բերեն։

Կառավարութիւն եկեղեցական քանի մը անօրէնութիւններ կամ նոր տուրքերի առաջարկած էր երեսփոխանաց ժողովին օրաստան։ Ժողովին մեծագոյն մասն այն առաջարկութեանց դէմ ըլլալով, մասնաւորներ եղան թէ բացարձակապէս մերժուին կառավարութեան ժանր հարուցած մ՚բլլալով կրնար անհաճոյ հետեւանքներ ունենալ։ ուստի առաջարկիչին որ կառավարական առաջարկութեանց ջրնուելիութիւնը նոյնմիջոց ամոյ թողուլ։ Բայց կառավարութիւնը չընդունելով այս, և առաջարկիչ որ երեսփոխանութիւնը ամբաստանեալ գանձուն վիճակը նկատելով ան յուսալ քննութեան առնու առաջարկիչ եղմանական օրէնքները։ Այս առաջարկութիւնը չընդունուեցաւ ժողովին, և հետեւաբար կառավարութեան նոխարարք հրաժարական տուին։

Կենտրոնական միաբանութեանց վրայ դրուած նոր օրինաց դէմ կղերականաց հակառակութիւնը կը շարունակի։ Անդրալեռնեայք ամէն ոյժ կը թափեն գաղղիոյ և Աւստրիոյ կառավարութիւններն յիշեալ օրինաց դէմ հանելու։

Անշուշտ Անգրպրեռնականաց աշխին Գաղղիա և Աւստրիա կոմիտիկ ազդութիւններ ըլլալով, պարտաւորեն Գաղղիոյ աշխարհական իշխանութիւնը վերականգնելու նպատակ։ Բայց գաղաղանները փոխուած են։ Գաղղիոյ և Աւստրիոյ կառավարութիւնք չեն կրնար և՛ չեն ալ համարձակիր Գաղղիոյ աշխարհական իշխանութիւնը վերականգնելու և տրգի քաղաքականութիւնը ձեղքելու նպատակ, ինչպէս ամենքն ընել տալու համար՝ այնոքիսի պատերազմի մը մէջ մտնելու, որոյ հետանական վախճանը գուշակել անհնարին է։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լոնդրա 30 յունիս։

Ուր Վոտելէ Զէյդրը Խարթումէն կը կը հեռագրէ երէկ թէ ողջ առողջ հոն հասեր է։ և կը ծանուցանէ թէ երկիրը մինչև Ի՚շատրական՝ Եգիպտոսի Խիտիվեան ներքև անցեր է։ դիրքայ առուտուրը վերցեր է։ կառավարութիւնը կատարելապէս կաղմուեր է։ մինչև Զէնկիպար ճանրանկը բացուեր են։ և Գաբ Էլ Զարաքի դեռը նաւարկելի եղեր է։ Աբր Սամուէլ կը ծանուցանէ նաև թէ յունիս 6ին մեծ յաղթութիւն մ՚ըներ է Տօնիոզոմ զորաց դէմ։ Վերջապէս կը ծանուցանէ թէ իւր պատրաստը կատարեալ յաջողութեամբ պատրաստ է։

Վիեննա 30 յունիս։

Այսօր Աւստրիոյ Խորհրդարանէն կոչուեցան քանի մը պատգամաւորութիւններ Բուլգարիոյ իշխանին ներկայացնելու։ Ի՚նը պատասխանեց Բուլգարիոյ բնակիչ իրենց կրոնակցաց միջնորդ եղին։ Իշխանը նպատակ մոռ պատասխանեց։

Վիեննա 1 յուլիս։

Վիեննայի Մոպիլիէի բաժիններուն վերակազմութիւնը կատարելոյն 144 սէրիին ցնցիւն առաջին պարտքը չանցաւ։

2276 սէրիին 95 թիւն ալ երկրորդը։

Գերմանիոյ կայսրութիւնն մեկնեցաւ բանդարկ։

Հունգարիոյ և Խրուսալիոյ մէջ հանդարտութիւնը կատարեալ է։

Փարիզ 1 յուլիս։

Գ. Տիւֆոր՝ սահմանադրական հոլ աջնորդութիւնները խնդրոյ կարգ անցնելու առաջարկութիւն պիտի ընէ։ այսօր հաւանականաբար։

Աղէքսանդրիա 1 յուլիս։

Սբ Ե. Գէորգի պատրանը կատարելապէս յաղթեցաւ։ Բարի Երկիրը մինչև Ի՚Հասարական՝ Եգիպտոսի հետ միասին Գերնայ առուտուրը վերցաւ։ Զէնկիպարի հանդան բացուեցաւ։ Նիլոսի գետը նաւարկելի եղաւ։

Լոնդրա 1 յուլիս։

Օսմ. Գոնս. 54 3/16
փոխ 1869 62 5/16
» 1871 68 3/8
» 1872 50 3/4
Անգլ. Գոնս. 92 1/4
Ֆիլոն 22—24

Ամստրդամ 28 յունիս։

Ռուսկոսկ Ա-Դ. 9 1/8
Տարուած 10000 հոգի

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երկուշաբթի օրը Ղալաթիա Կարայի կայսերական համալսարանին պարգեւաբաշխութեան հանդէսը կատարեցաւ ի ներկայութեան բարձրաստիճան Իզզէտտին էֆէնտիին, Մեծ-Եպարքոսին և համայն նախարարաց տեղեակութեան։

Քիսիյէ սանդերան պարտուծնտիան լուրը մեծ ուրախութիւն պատճառեց մայրաքաղաքս բնակող Իտալացոց, որք անմիջապէս ուրախութեան պատգամաւորութիւն մը դրկեցին Ինոմիթիվ զօրապետին։

Այս պատճառաւ Իտալացոց դեսպանական թասան ոգեւորեն ալ դրբաշխներով զարդարուեցաւ և, երեկոյն ալ հրախաղութիւն ըրաւ։

Պոսիրէթի լրագրին խօսքին նայելով Գէյդօգէն Հայոտար վարար Երկաթուղի մը պիտի շինուի Գէյդրագէյին անցնելով։

Լեռնքարթի սրն Իզմիրէն եկող շոգենաւը կրկինելուն առիթով հասած ժամանակ յանկարծ մեքենան բռնկելով, Հէյրէի կրկին մոռեցաւ։ և մեքենավարին ճարպիկութեամբը սարսափելի վտանգի մ՚առաջքն առնուեցաւ։

Թամպուրաճի խանին մէջ անցեալները պատահած խռովայոյզ անցքերը Պոլսոյ դեսպանին խնդրանաց վերջանութեան ենթարկեցաւ։ խանը յանկարծ ազգէ մը վիճոցաւ, որ

երեքշաբթի օրն առաջին անգամ գումարեցաւ։

Պարսկական Բարձր Խորհուրդ այս իրիկուն փառաւոր կոչուած քանի պիտի տայ վեհ. Սուլթանին, և այս պատճառաւ Լիմիրկեանի պալատն արտաքոյ կարգի շքեղութեամբ պիտի լուսաւորուի։

Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան տարեդարձին օրն Ցունաց Պատրիարքին կայսերական պալատը հրաւիրուելն և պաշտօնական ընդունելութեան ներկայ չգտնուելուն վրայ Լա Թիւրքի լրագրին մէջ հետևեալը կը կարդանք։

«Պատրիարքը քանի մ'ալ առաջ թագրիր մը գրած էր արտաքին գործոց նախարարին յայտնելով թէ իր ներքին փափաքանաց հակառակ չպիտի կրնար Պուլղարաց Լիզարքին հետ պաշտօնական ընդունելութեան ներկայ գտնուիլ, եթէ Լիզարք ափսոսը չառնուի Պուլղարաց կրօնական գլխոյն վրայէն, և կրօնական հանրակութեան գլուխներուն ամէն մէկուն իրաւանց ամէնոր ճշդիւ չորոշուի։

«Ըստ Բարձր փայան յարգ օրեց Պատրիարքը որ պաշտօնական ընդունելութեան ներկայ դառնուի, և հաւատաց որ այս խնդիրը փիլ օրէն մերձնական արդար մ'ալ կ'առանայ։

«Այս ընտակցութեանց վիճոցին գ'Իրաղ ալար Պատրիարքին տարը դառնալուն դէպքը պատահելով չը կրցաւ միւս կրօնական գլխոյ հետ Ցոմա–Գահէ պատուոյ ներկայանար։

«Այս դէպքը Պատրիարքին քանի մ'օր առաջ գրած թղթերին հետ զուգադիպելով, կասկածուելն այնպէս ենթադրեց թէ ան դէպքին զրոյցը դիտմամբ տարածուած բուսական չիրիմ կայսերական պալատը, հետևաբար Բ. Դրան կողմէ ղիտառութիւններ եղան այս գործին վրայ։

«Պատրիարքն իւր վրայ ծագած կասկածը փարատելու համար երեքշաբթի օրն երկու ազգեցիկ եպիսկոպոսաց և Գարու քէհեան Սիմաւրաքի էֆէնտիին հետ նախ Սեծ. Եպարքոսին և ապա Արտուքին գործոց Նախարարին ապարանքը գնաց, և հարկ եղած բացատրութիւնները տալով իւր ցնորակութիւնը յայտնեց։

Ռատարազդի արտաքսադէպ մը կայսերական կառավարութենէն 13 տարուան արտօնութիւն խնդրեց Մայրաքաղաքիս մէջ և չրջակայքերը սահման, կենդանեաց դիակներն իւր ծախքով վերցնելու և, մոյրաքաղաքէս դուրս դործարան մը փոխադրելով իւր արուեստական պիտոյից գործածելու համար։

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՊՈԼԻՍ
ԵՍԱՍԱԾ ՈՒՄՈՒՏԻ

20 յունիս	յունչարթի իրիկուն	60 22
21 »	հինգշաբթի առաւօտ	
	բացուելուս	60 20
	կէս օր	60 31
	Կ. Պոլիս 21 յունիս	
Սասիթէ ժէնէրալի բաժինք	Անգ. լիր.	11,24
Բրէմ » »	Օսմ.	13. 1
Բրէմ Օսմրս—Թիւրք		—
Արիսթաուղեաց հին	Ֆր.	157
» նոր		69
Փոխ. 1863	»	349
» 1865	»	338
» 1869	» »	317 1/2
Թրամուէյ	Օսմ. լիր.	16

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՒԷՐ ԱՌ ԱԶԳ. ԷՐԵՒՓՕԽԱՆՈՒ

Մեծապատիւ Էրեւանցոյ Էֆէնտիք.

Ազգային Ընդհանուր ժողովոյ կենիսաբ պիտի գումարի յառաջիկայ ուրբաթի 22 յունիսի Ի Ս. Լուսաւորչի եկեղեցին Ղալաթիոյ։

Ասուելոց պիտի բացուի ժամ 6 ին, և դ ոցվի 10 ին։

Կը հրաւիրեմ զազգ ազգն Երեւանցոյ խառնս գալ ազգասիրաբար կատարել իրենց Նուիրական պարտաւորութիւնը։ Ի Պատրիարքարանի Հայոց

18 յունիս. 1873

Կ. Պոլիս Մեծամեծ ազօթք ուրբաթ

ՊՈՍՏԻՆԳԼԻԳ
ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼԻՍ
ՄԱՐՏԻՆ ԱԲԳ ԵՊԻՍԿՊՈՍ
ԽՐԻՄԵԱՆ

ԿԱՐԴ ԽՆԴՐՈՅ

1. Պատարագամատոյց Նախընթաց Կիրակի Աստուածածնայ։
2. Համեմատական քարէարկութիւն ընտրութեան անդամոց դիւանին Ընդհանուր Ժողովոյ։
3. Սանձնական կանոնագրութիւն։
4. Հրամարում Քաղաքական ժողովոյ չարա անդամոց։

Ա. ԳԱՆԴԱՐԱՆ ԸՆԴ. ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ՏԻԳՐԱՆ ՆՈՒՍՈՒՊԵԱՆ

Ազգ. Վարչութեան Ցնտեսն խորհրդոյ կոչուած այս շաբթու հետևեալ չրջաբերականը յուզարկուած է մայրաքաղաքիս թաղ խորհրդոց։

Մեծապատիւ Ատենապետ թաղական խորհրդոյ։

Ինչպէս յայտնի է, Ազգ. Սահմանադրութեան 46 րդ. յոդուածին արտօնագրութեան համեմատ թէ Դատաւորներու և թէ Մայրաքաղաքիս մէջ գտնուած ազգին տեղական բոլոր անշարժ սեպհականութեանց կալուածագրերուն օրինակները ժողվուելով պիտի պահուին Կենդրոնական դիւանատան մէջ։ Սահմանադրութեան այս կարևոր պատասխանութիւնը գործադրելու համար թէ և ահագին քանի մ'ամիսներ ալ պակսի կրկնակի ժողովներ եղած են ի պաշտօնէ, բայց ցաւալի զանգաւորութեանց պատճառաւ այս փորձերն ապարդիւն մնացած և ազգային կալուածոց ապահովութեան խնդիրը, որու տիրապետութիւնը քաղաքանոթի է արդէն, ճաղ ժողովոյ ուշադրութեանը առաջիկայ երկրորդ [illegible] Խորհուրդը հարկ տեսնէր հանդիսաւոր հանդիսարեց օրինաց նոյն տրամադրութիւնքն վաղ ընդ փոյթ և անխափան ի գործ դնել, և Մայրաքաղաքիս բոլոր թաղական խորհուրդներն հրաւիրել որ ինչպէս թաղային Սահմանադրական հրահանգին մէջ նշանակուած է, իրենց թաղի եկեղեցւոյն և վարժարանաց կալուածոց և ուրիշ ամենայն հաստատութեանց կալուածագրերուն օրինակներն յատուկ տետրի մը մէջ ամփոփեն և անոնց լսկութիւնը փաստագրելով ի պաշտօնէ յուղարկեն։ Ցնտեսն խորհրդոյ։

Հետեւապէս ներկայ չրջաբերականն գրութեամբ միևնոյն հրաւէրն ուղղելով նաև Պատարագիչ խորհրդոյ, Ցնտեսն խորհուրդն հաւատի է որ Ձեր օրինակելի նախանձախնդրութեամբ կը փութաք Սահմանադրութեան հաստատութենէն ի վեր այս մասին տեղի ունեցած զանցառութիւնը դարմանել, և ընդ փոյթ յուղարկել Ձեր թաղին ազգային ստացուածոց կալուածագրերուն օրինակները, զորս պատրաստելու համար եթէ Թաղական խորհրդոյ դժուարութեան կը հանդիպի, կրնոց խիզան Ցնտես. խորհրդոյ գիմել, և այն ատեն իւր տրամադրութեան ներքև պիտի դնէ Պատրիարքարանի Ընդհանրական Դիւանագրիքը, կալուածագրերու ընդօրինակութեան գործը անոր ձեռօք կատարել տալու համար։ Մնամք յարգանօք

18 յունիս 1873 Ի գիմաց Ազգ. Վարչ.
Ի Պատր. Հայոց Ցնտես. խորհրդոյ
Կ. Պոլիս
Ատենագրիր Ատենապետ
Բ. Ց. Տէ-Բիւրեան Յարութիւն Թորոսեան

Եղուսալէմի Սիոն ամսագրին մերջին Մայիսի թիւոյն մէջ հետևեալները կը կարդանք։

Ի. Ալիսա այս Ընդ. Հանուր ժողովին բան-

ուական ժամանակէն ի վեր շարունակ նիստերը կրնէ իւր երկամեայ բազմաստեայ Հաշիւներն և ապագայ տարուոյն Հայուեկիշիւն պատրաստելու, Կանոնական Մրցադրաց խմբագրութիւնն վերաքննելու, տեսչական պարտաւորութեանց սահմաններն դծելու, և կարևոր ժողովներն վերանորոգելու կը յուսանք թէ սակաւ ժամանակէն դիմի։ Մեր հայրս ընդհանուր և Մասնաւոր ժողովոց ուշիմութեան արդիւնքն կը հրատարակուի իգ խառութիւն համարեն Աղգ. ասնոց։

—Բնիկ դեհեանի մէջ դպրանոցի հիմնարկութիւնն սկսաւ եղաւ, և որովհետև կիս էր մեր դերեզմանատան, Ս. Աթոռս կողմէն ամէն հնարաւոր միջոցներ ի գործ դրուեցան, որպէս զի մեր իրաւունքին մեծ մասը չը զրկուի յիշեալ շինութենէն։ Ցայնք, որոց գերեզմանատան նոյնպէս յարակից է հիմնարկեալ զբանոցն, անտարբեր դիրք բռնեցին ներկայ խնդրոյս մէջ և շարժառիթն անծանօթ է տակաւին։ Եթէ տարածուած զրոյցներուն հաւատ ընծայենք, այնպէս կը խօսուի Հնտարակութեան մէջ, որպէս թէ չինուելիքն զինի Ցոնք պիտի դնեն յիշատակ։

Երէկ Օրագրոյ Սեծ. խմբագրին հետ ազգային դատաստանական խորհրդին ներկայացանք։ և թէպէտ խորհրդին նախագահ Դեր. Պատրիարքարքանի փոխանորդ հայրն անձնական ակարութեան պատճառաւ ներկայ չէր, բայց և այնպէս խորհուրդը մեզի ընդառաջ մեր դատը։

Օրագրոյ Սեծ. խմբագիրն յայտնարարեց թէ այն փոխահամբաւիլ ակնարկութիւնն իբրեւ ազգ. իրաւութիւն չէր հրատարակած, այլ իբրև հասարակաութեան վրայ հիմնեալ դրոյց։

Այդ [illegible] մեկ ժամու չափ խօսուելէ ետեւ, ժամը տասն երթալով, տաեանը վերջացաւ և գատին շարունակութիւնը գալ շաբաթի առաւ մնաց։

Երէկուան փունջի մէջ Պիտաքեան Սեծ. խոշտատաբ էֆէնտիի դրած մեկ յօդուածը կը տեսնենք մեր դատի խնդրոյն վրայ։

Պիտաքեան էֆէնտին ինքզինք անուանա. քննադատ ներկայացուցած անուն, ցուցուն է որ դատաբ մեկ կողմանէ միոյն մասին ընած, և գործին որոշագանութեան վրայ փունջի տուած առաջարկութիւններն իբրեւ անատ ու մասնաբանութիւն ընելով անոնց վրայ հիմնուած է իւր դատողութիւնը (բուսաբանական մասին վրայ չէ մեր այս բանը), մինչդեռ տեսնուած քննադատի մը պարտքն էր իւր երեսն ու, յոգ տարուան ուսումնական, վաստակակից և ընդերակից կոչուած անձն ալ վայրկեան մը մոռի ընել և ըստ այնմ դատողութիւն ընել։

Մեք առ այժմ ասկէ աւելի բան մը չենք ըսեր, ապասելով որ ժամանակն ի մեծոյ ամէն բան պարզէ։ և այն ատեն եթէ հարկ ըլլայ կը խօսինք։

Փունջի հետ մեր պատուոյ դատին վրայ Մ. Գավառանեան տարագրութեանէ յօդուած մ'ելած է մեզ բայց ներկայ թերթոյս մէջ տեղ չունենալնալնուն պատճառաւ, հրատարակութիւնն երեքշաբթի առաւ կ'թողունք։

Ցիշեալ յօդուածն ուղղակի խնդրոյն վրայ խօսելով, ընդհանուր պատասխան մ'է թէ Դեր. խորէն Եպիսկոպոսի և թէ Սեծ. Ցէրպէնդ և Մուսրեան էֆէնտիներուն։

Շարաթ առաւ Մոնդուսէի մէջ հետևեալը կը կարդանք։

Պէշիկթաշ, 15 յունիս 1873

Խմբագիր։

Բառագնեական մեր մեկ յօդուածը սոնանք միակողմանի տեսութեամբ կուղեն քննադատել, առաւել կամ նուազ թիւրութեամբ։

Մենք Հայկոբանական հետազօտութիւն մը ըրինք։ Մեր նպատակութեան կէտն էր Մատթի եւ Փունջի մէջ յուզուած պատուոյ խնդիրը։ Արդէն մեր յօդուածին մէջ բացորոշ յայտնած էինք զայդ։

Իսկ Լիմիրկեանի ներքև եղող քառերուն ինչ նպատակաւ կամ մտօք դրուած ըլլալուն վճիռը տալը, դարձեալ կը թողնենք, դատարանին ենթարկուած է, քանի որ ինքն դիմուած է։

ԽՈՐԷՆ ԵՊԻՍԿՊՈՍ

1873 ապրիլ 9 ի Կարին

Տէր։

Քանի մը լրագրաց մէջ յաճախ կրկնուած կը տեսնենք Ս. Խրիմեանի մասին զանազան կերպով չարախօսութիւններ։ թէպէտ մեր և ձեր կարդի լրագրաց ընթերցողներն ալ ձեզ պէս լրջի են, և կարեւորութիւն չեն տար, սակայն պարզամիտ անձինք՝ Օրագիր, Փունջ և մեր խնդիր Հայրենիք լրագրաց մէջ գրուածները կարդալով կրնան դրդուիլ կամ դայթակղիլ։

Այս գրգիռն ու գայթակղութիւնը բառնալու համար՝ ամէն ոգեմիտ պարտաւորութիւն մ'ունի ինքնարար յօդուածներ գրելու, որ միայն այս մասին՝ այլ ազգային ամէն խնդրոց մասին։ Քանի՞ չատ բան կայ որ հակառակորդի մը թշնամանաց կամ անձնական չահուց և կրից սոսկ հետևանքը ըլլալով դրպատութեան մի բան կը դրեն, որոց հերքումը՝ եթէ ՀԱՐԿ ժամանակին պատասխանութեան ՀՆԱՐԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ սեղ նը [illegible]։

Այս նպատակաւ ես այս ուղղի ծառայութիւն մը ընել հնարաւորեցայ։ և Խրիմեան սրբազանի վրայ գրուած շարախօսութեանց ցանկին մէջ մաս մը հերքելու պաշտօնս յանձն առի։ թողլով միւսները ինձմէ աւելի լաւ պիտացողներուն, կամ եթէ հարկը բերէ՝ նորէն հետզհետէ մեր պիտացածին չափ գրելու՝ շարունակելով։

Իմ ընտրած մասն է Մշոյ Ս. Կ. վանից հարցը։

Այս տարիս չատ անգամ նոյն վանից միաբաններն ալ՝ անոնց խնդրէն եղողներն ալ՝ խօսած ու գրած ունին։ Ցուսալով որ Խրիմեանի վրայ հաստատեն տակաւ յարիշտակով և ազնիւ գաղտագրի անունը՝ այն ինչ Խրիմեան սրբազանը՝ իր ժողովրդական և հրապարակական կենդրոնով շատ տեղի ազգ ունցոց ծանօթ է իր՝ «հէնալը ծակ և ձեռքը բաց» ու նաև «պարտքի տակ ու մանանայի համար վարկը կորուած» վարքով։

Մուրբ Կ. վանքի հաշուոց մասին զոյրբաղան Խրիմեանը ուղարկելու համար ինձ պէտք էր որ կամ ի Ս. Կարապետ ըլլայի՝ կամ Վարչութիւնը ի պաշտօնէ զրկէր որ ուսումնարանը քննուէին, և այն ուրիշներու ապիրն ու հանդամանքը՝ ինչպէս նաև եղած սպարտքերու ապիրները։ և պարտք առնող ու ինչ նպատակի գործածողները՝ աւելի կատարեալ պատրաստութիւն դրուէին։ Ցոյց եմ միայն ժամանակագրութիւն մը չինելու՝ ուշիմասէր՝ որոյ միջոցաւ կը հասկցուի թէ՝ Խրիմեան արքեպանին ի Ս. Կարապետ պաշտաման սկսած օրէն մինչեւ, ցայժմ ուրքան միջոց կը վերարերի իրեն։ Մնացեալ միջոցներն ալ ցոյց կուտանք։ թէպ այն միջոցներուն կառավարողներէն հաշիւ պահանջեն։ Ի. այս ժամանակագրութեամբ՝ զոր լոս պատարաբեանք՝ բայց բաւական ծգութեամբ կրցայ յօրինել։ կը նայ հասկցուիլ թէ Խրիմեան սրբազանը միշտ միապանաց ձեռք թարած է կառավարութիւն ու ժառանգաւորութիւնը։ Ի. ամենց չար սխալանքն ի

Շարաթ առաւ Մոնդուսէի մէջ հետևեալը կը կարդանք։

Պէշիկթաշ, 15 յունիս 1873

Խմբագիր։

Բառագնեական մեր մեկ յօդուածը սոնանք միակողմանի տեսութեամբ կուղեն քննադատել, առաւել կամ նուազ թիւրութեամբ։

Մենք Հայկոբանական հետազօտութիւն մը ըրինք։ Մեր նպատակութեան կէտն էր Մատթի եւ Փունջի մէջ յուզուած պատուոյ խնդիրը։ Արդէն մեր յօդուածին մէջ բացորոշ յայտնած էինք զայդ։

Իսկ Լիմիրկեանի ներքև եղող քառերուն ինչ նպատակաւ կամ մտօք դրուած ըլլալուն վճիռը տալը, դարձեալ կը թողնենք, դատարանին ենթարկուած է, քանի որ ինքն դիմուած է։

ԽՈՐԷՆ ԵՊԻՍԿՊՈՍ

1873 ապրիլ 9 ի Կարին

Տէր։

Քանի մը լրագրաց մէջ յաճախ կրկնուած կը տեսնենք Ս. Խրիմեանի մասին զանազան կերպով չարախօսութիւններ։ թէպէտ մեր և ձեր կարդի լրագրաց ընթերցողներն ալ ձեզ պէս լրջի են, և կարեւորութիւն չեն տար, սակայն պարզամիտ անձինք՝ Օրագիր, Փունջ և մեր խնդիր Հայրենիք լրագրաց մէջ գրուածները կարդալով կրնան դրդուիլ կամ դայթակղիլ։

Այս գրգիռն ու գայթակղութիւնը բառնալու համար՝ ամէն ոգեմիտ պարտաւորութիւն մ'ունի ինքնարար յօդուածներ գրելու, ոչ միայն այս մասին՝ այլ ազգային ամէն խնդրոց մասին։ Քանի՞ չատ բան կայ որ հակառակորդի մը թշնամանաց կամ անձնական չահուց և կրից սոսկ հետևանքը ըլլալով դրպատութեան մի բան կը դրեն, որոց հերքումը՝ եթէ ՀԱՐԿ ժամանակին պատասխանութեան ՀՆԱՐԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ սեղ նը [illegible]։

Այս նպատակաւ ես այս ուղղի ծառայութիւն մը ընել հնարաւորեցայ։ և Խրիմեան սրբազանի վրայ գրուած շարախօսութեանց ցանկին մէջ մաս մը հերքելու պաշտօնս յանձն առի։ թողլով միւսները ինձմէ աւելի լաւ պիտացողներուն, կամ եթէ հարկը բերէ՝ նորէն հետզհետէ մեր պիտացածին չափ գրելու՝ շարունակելով։

Իմ ընտրած մասն է Մշոյ Ս. Կ. վանից հարցը։

Այս տարիս չատ անգամ նոյն վանից միաբաններն ալ՝ անոնց խնդրէն եղողներն ալ՝ խօսած ու գրած ունին։ Ցուսալով որ Խրիմեանի վրայ հաստատեն տակաւ յարիշտակով և ազնիւ գաղտագրի անունը՝ այն ինչ Խրիմեան սրբազանը՝ իր ժողովրդական և հրապարակական կենդրոնով շատ տեղի ազգ ունցոց ծանօթ է իր՝ «հէնալը ծակ և ձեռքը բաց» ու նաև «պարտքի տակ ու մանանայի համար վարկը կորուած» վարքով։

Մուրբ Կ. վանքի հաշուոց մասին զոյրբաղան Խրիմեանը ուղարկելու համար ինձ պէտք էր որ կամ ի Ս. Կարապետ ըլլայի՝ կամ Վարչութիւնը ի պաշտօնէ զրկէր որ ուսումնարանը քննուէին, և այն ուրիշներու ապիրն ու հանդամանքը՝ ինչպէս նաև եղած սպարտքերու ապիրները։ և պարտք առնող ու ինչ նպատակի գործածողները՝ աւելի կատարեալ պատրաստութիւն դրուէին։ Ցոյց եմ միայն ժամանակագրութիւն մը չինելու՝ ուշիմասէր՝ որոյ միջոցաւ կը հասկցուի թէ՝ Խրիմեան սրբազանին ի Ս. Կարապետ պաշտաման սկսած օրէն մինչեւ, ցայժմ որքան միջոց կը վերարերի իրեն։ Մնացեալ միջոցներն ալ ցոյց կուտանք։ թէպ այն միջոցներուն կառավարողներէն հաշիւ պահանջեն։ Ի. այս ժամանակագրութեամբ՝ զոր լոս պատարաբեանք՝ բայց բաւական ծգութեամբ կրցայ յօրինել։ կը նայ հասկցուիլ թէ Խրիմեան սրբազանը միշտ միապանաց ձեռք թարած է կառավարութիւն ու ժառանգաւորութիւնը։ Ի. ամենց չար սխալանքն ի

թիչ բանաւոր և միաբերան ընդդիմամբ իր ազգածին սէր փատնած էր. ապրած եղեր է վանքին ապրանքն ու գանձը այլ ընդհանրապէսն՝ միշտ բացակայ և ուրացողական ընդդիմամբ վանքէն. միայնակ կրնային գոռնալ կամ մնալ, երբ Խրիմեանը հոն չէր եւ նշեալ Խրիմեանին վրայ դնել, երբ անոնց առերեսը կը չինէր ու անոնց վրեան ու պարարը կը գոռնար ուսիարարութեան վերջին ծայրն է։

1862 Օգոստոս 30։ Խրիմեանը կը մեկնէ ի Ս. Կարապետ՝ ուր աջնորդարան պաշտօնով, և ան պտտելի կնկի իր պաշտօնը։

Աշխարհանոյ թեան կամ ունիչ և եկեղ հաշուեկշռութեան ու գանձապետութեան պաշտօնն կը վարէր այս միջոցին՝ Գնունեան Մկրտիչ վարդապետը։

1862 Դեկ. Խրիմեան կը վերադառնայ ի Վան, ոչ պարագէն մանուել մը և այլ պարագաներ կը գրէ՝ ի Ս. Կարապետ։ Այս միջոցին Դաւաքեան Յովհաննէս վարդապետ կը կարդար փոխանորդ Ս. Կարապետի վանքից, և արդի եղբ մեռաքը անոր ժեռքը կը մնայ։

1863 Յունվարին Խրիմեանը վանէն ի Ս. Կարապետ կը ժամանէ նորէն։ Այս միջոցին Ճապաղճուրցի Յարութիւն վարդապետը մնուած էր, անոնի գուռը կրնքուած։ Երբ Խրիմեան վանքը կը հանի, քանի մ՝ օրէն գինի միրանութեան Հապուղարդան գուռը կը բացուի և եղած գրքերէն ու մեծագանոյ առանցներէն ոչ մէկ բան մը դրեթէ կը գտնեն։ միանգամայն գաղտուած էր դրսէն ոչ նոր շանուոր ու երկարատեւ ընդունութիւնը։ Այս օրերն էր որ մնուածութեան մեկնիչները դրեցին Խրիմեանին վրայ, և առաջնորդարանը գնուակոյ ըրին գիրքով։ Ուրիշ հնարներ ամեն դիրքերը ու բանաբերութիւնը որ մինչ այսօր կը աւելի միայնանից ամենց ու Խրիմեանին մէջ։ Այս գործնական տիրաւ Աշտարակի Յարենց Հրատարակչութիւն՝ ի Ս. Կարապետ վանքից։

1863 Մայիս առնոյն վանէն կը կանչուի Աղուանեան Գրիգորիս վարդապետը և կը կարգուի վանքին փոխանորդ, և կառավարութիւնը ու ելքն ու մուտքը անոր կը յանձնուի։ Հարկէ՝ ինչպէս առաջն միջոցին նոյնպէս և ասոր օրով վարդապետներին գործակից և խորհրդակից ոչ կը տրուի իրեն։ և Խրիմեանը կը մեկնի ի Պոլիս՝ Աշխ. Եղիշէի Յովհաննէս Գրիգորեանի մօտ մը կ՝երթայ, բողոքել կուգայ, բայց ինքը կերթայ։ Մինչև.

1864 Մայիս 1։ Պոլսէն պաշտօնական գրեր Մուշ կը հասնին։ Կառավարութեան մարդիկ՝ և Երեմիա վարդապետ, որ Աշխարհարդ էր, և վարդան ադան, Եալնի կառնուն զԱղուանեան կելնեն վանքը, Աշխարհարդարանի դուռը կը բանան, Աղուանեանին հարիւը դառնուն, և ըստ Վարչութեան որոշման՝ Մխիթարեանին գանկը վարդապետ, Յովհաննէս վարդապետ, Ղուկիանոս վարդապետ, և Աստաքիլ վարդապետ կը դրկեն Պոլիս։ Ոչ մէկ փոխանորդութիւնը յանձնելով Ղազարոս Յովհաննէս վարդապետին։ բանի մ՝ ապ ամիս կեց տարով իրեն, և ինքն վարդապետան կը կարդեն վերադարձու, ինչ իրը անկախ փոխանորդն էն։ որոյ մեռքը կը յանձնեն՝ բաց ի գարպատանէն և եկեղեցականէն՝ մեռաքեալ ամեն առ ու ծախսն և կառավարութիւնը։ . . . . . Մինչև

1865 Յունիս 20։ Խրիմեանը Պոլսէն վերադարձաւ։ հոն տարուան վարդապետներն ալ հեռը բերելով։ բայց ասիկի ալ ու մուտն դադարեցանին և իր աջակցայ մեռքը կը մնայ։ ինչպէս նաև վերջացութիւնն ալ Խրիմեան վարդապետին։ Մինչև

1865 Յունիս 30։ Այս տարեշրջանի զարթոնութիւնը տեսի կուգենանք երբ Խրիմեան և Պոլսէն Հայ Ռէնեներն, քանի մը Հայ ալ Մուշէն ու Մշոյ Ցանցիկներէն նոյն իսկ կառավարութեան մարդիկներէն կը դարձն գանքը։ և վերջապէս դարարարութեամբ հանգամանքը կը հարածեն գիրիմեան իր դարարարութիւնը։ որոյ հետեւն գիրիմեան Բիբլիոնը ազանկնել կուգան մինչև Պարանքիոյ մէջ։ Պարանքիոյ Ռէնեները պարարան կացնելով Խրիմեանին իրեն Ս. Կ. վանքին ապրելու և ընդարձակ թեամ, 20 ին ուրեի անձինք գարատուարներէն աւաջնորդելով Խրիմեանին կը գարձնեն ի Ս. Կարապետ։ Ամառուան ժամանակ Վերոյիշեալ ուսին, ուր այն օրերը մեծ բանակիր բացուեր էր Ս. Կարապետի վանքը։ և հեռաւոր երկիրներ ու Մշոյ երկրին Հայք։ Ցանցիկը Փիւրատեր անէիս կոչին։ վարդապետներ քանի մը Պաղատեցիներով ու Մշեցիներով ու վարդապետն ալ Հայ և Փիւրատ կուսակցիներով գիրիմեան ու ընդարձակարարները կը գարձնեն վանքին ապարանքին մէջ, և մոլորեալ, խանգարեալ, թրքաց ասոր անանգամ կը զարնեն հոս կը գարձնեն վանքին՝ որ Պարանքիոյ հետ փոխան։ ու անցնելով ի Կարին քանի մը ամիս հատեցան։ և ապա հարկ եղաւ անկից մեկնիլ անձամբ ի Պոլիս։

Այս միջոցին այսինքն 1865 Յունիս 30 ին Մխիթարեանք ինքնագլուխ փոխանորդի կընտրեն իրենց Լուսաբար Տերունի Յուրաքանչիւր վարդապետները։ բայց գործակատարքն էին Արիստակէս և Գէորգ Յովհաննէս վարդապետները։ Խորէն ալ նոյնպէս վերակացու էր։ իսկ այլք իրարանցիներ բան իւրաքանչիւր կարգի Այդ ինչպէս կառավարութիւնը նոյնպէս և ելքն ու մուտքը սոյն անձանց ձեռքն էր։

Մնոցեալը յաջորդ թուով։

Խմբագիր Մատթէոս գաղտնական լրագրոյ։

Անցեալ 10ին Գափամանեանց դերդաստանէն Մեծ. Մանուկ էֆէնտիի որդի Աղեռաղարամ Սարգիս էֆէնտին սնանուր Հիւանդանոց այցելութեան դասուի ֆատուոր հանդերձի մարտ. եղեն տեսակ կերուրեցինք, եւ մարդասիրական զգացմամբ իւր ծերարդ ու բարեկամացը հետ խնդն գաղտագարերոյ վիճակը՝ ուրոյն ուրոյն քննելէ ետեւ, մեծագոյն դասներ տպրանք ինչպէս ինքն էր ինքնայ ոչ ինչ ինչ ամենայն դասներ ինքնայ ոչ ինչ ինչ ամենայն դասներ ինքնայ ոչ ինչ ինչ ամենայն դասնե

TCHITLI

ՀԱՆԵՍԱՑԻՆ ՋՈՒՐ

ՉԻՖԼԻԻ

ՊՐՈՒՍԱՑԻ ՄՈՏ

Կայսերական հրամանագրով էաջիներ։

Այս հանքային ջուրն Եւրոպայի մէջ գանուած մի եւ նոյն կարգի ջրոց ամենամեծ հռչակն կունայ մինչեւ թիւր յուժգնայ յարգութեանցդ։

Կը փառատուի մեծ եւ փոքր քանակութեամբ։ Գոյիս՝ փարձակալ Լեկեֆրեանն կեդրոնատեղին Սուլթան Շամամ թիւ 11։ Ղալաթիա Խարաճի փողոց թիւ. 3 եւ 38։ Ուրբա Տէլլա Սուսայի դեղարան եւ մայրաքաղաքիս ամեն դեղարանները։

ՍԷԼԱՆՕՃԷՆ

ՀԱՄՄԱԿ ՄԱՔԻՐ ԴԵՂԵՑԻՈՒ ԴԵՂԱՑԱՆՑ ԴԵՂ.

Փարիզի հարատարագրծ ոսկան դեղատիեանց յանկարծէնէն յրատարակուած, որ մի կ փայլեանի մէջ եւ ամեն գոյնով կը ներկէ մազերն ու մորուքը։ առանց մազին վնաս մը տալու եւ առանց բնաւ հոտ մ'սեղմելու։ Ա կ ներքը կը մնայ։ Հիմայ գործածուածներուն ամենէն գերազանցն է։

Կը գտնուի Տէլլա Սուսայի, Զորան—պլիր եւ Բեր-Լաշեզի դեղարանները։ Գին 6, 12 եւ 15 ֆրանք։

ԳԵՂ ՔԷՎԷՆ

Բժշկական ճեմարանէն հաստատուած եւ ոյշաքանչելի գործ ունակ չրմարբարանաձեւ հրամայուած։

Քէվէնի երկաթը (չէլիկ թոզ) արեան նուազութենէ եամ տկարութենէ յառաջ եկած ամեն հիւանդութիւնները կը բուժէ։ առանց գործածելու ուրիշ դեղերու եւ երկարաձգութիւնէ ամենէն ազդուն տարբերիչն եւ ապահովն է։

Փարիզ հաստատուց մեր թէ երկամեայ բարգաղրութեանց մէջը Քէվէնի երկաթին չափ դիւրամարսելի է։ երբեք չափազանց գործածուիր։

Դեռեւս փարիզի բժշկական ճեմարանին Գուշաբան։

Քէվէնի երկաթը կը ծախուի 100 չափով մէկը 3 1/2 ֆր.
200 հատագրքով մէկը 5 ֆր.
100 » մէկը 3 ֆր.
Ընդհանուր մեծաքանոց փարիզ Ռիւ Տէ Լա Պայ—Ռիւ փողոցը 14 էմիլ ֆէնոլայի քով։ եւ ամեն դեղարանները։

Քէվէնի գործն եւ միւսիւլեալ գործարանին դիւրանիները պէտք է պահանջել։

BÉNÉDICTINE

ՊԷՆԷԴԻԿՏԻՆԷ

ՊԵՆԵՏԻԿԵԱՆ ԿՐՕՆԱՒՈՐԱՑ ԸՄՊԵԼԻՆ

Այս հաստատուր ըմպելին այսօր մեծ յարգ գտած է հասարակաց մեջ։ եւ ամեն սեղաններու վրայ կը գտնուի թէ՝ առանձին եւ թէ հաճոյանելու մէջ։

Հաստատութիւնն այս ընդունելին խարդախներուն

կը գտնուի Ս. Պօղոս գլխաւոր գեղարանաց քով։

ԷՄՊԼԻՅԻ ԲՕՆԹԻՆԻ

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԿԱՁԱՆՈՒՐ ԸՄՊԵԼԻՆԵՐ ՇԻՆԵԼՈՅ ՀԱՄԱՐ

Ինչպէս են Լիմենատա, Թարբէյ, Սոսա—Վաքէր, Փրփրատոր գինիներ

ՀԼԻՄԱՆ ԼԱՇԱԲԼԻ

Վկայեալ եւ շքանշանեալ փարձարկեալ մեքենադրծէն հնարուած։

Փարիզ Ֆեսարբ Ռատանիէր թիւ 144

Այս գործիներն իրենց արտադրութիւնը հասնելու որ տրը 1200էն մինչեւ 10000 շիշի կը հասնի. 1600էն մինչեւ 5500 ֆրանգ գինեմուտ փրփրատոր գինիներ չինելու գործիքներն ոչ. որ մէկէն արդամարգած են, 30—450 50—1000 Շիշ փրփրատոր գինի կարտադրեն. եւ 3000էն 5000 ֆրանք գին ունին։

ԽՈՂՈՎԱԿ

ՄԵԾ ԵՒ ՓՈՔՐ ԼՈՒԱՆՈՎ.

Ջ—ՇԻ— Է— ԳԼՈՒՆՇԻ—

Բաան առանձան մինարարի ճնշումեմբ փոքանուած. խոտա վայելուչ պարզ եւ ամրաշէն, որ գլուխ թեամբ կը քաշուի, կը նայի եւ կը մաքրուի։

Դեղեակաւն նիւթոց բարձրանալն հակառակ. Հերմոն Լաշաբելի ասածնէն է վերայ. որ իւր խողովակներուն դերազանցութիւնները պահելով գինեմը չի բարձրացուցած։

Ա. ԼԻՆԵՆՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

20 ՑՈՒՆԻՍ

ՕՏՐԱՆԱՆԱՆ ԼԻՐԱՆ ՀԱՄԱՐ 100 ԱՌՈՒՈՒԵՆ

Լոնդրա 3 ամիս գրաւոյ	100.25
Փարիզ	23.35

ԸՆԹԱՑՔ ՊԷՏԱՐԱՆ

20 ՑՈՒՆԻՍ

Ինգլ. լիրա	գրաւոյ	469.22
Նամբուրգ մարկ	»	87.48
Ամսթրդամ ֆորինտ	»	89.20
Ռիմ	»	51.30
Հինգ ֆրանք	»	—
Չինգոնի	»	404.5
Գրանդ	»	120.10

ԱՊՈՒՍԱՆԱՆԻՈՒԹԻՒՆ 20 ՑՈՒՆԻՍ

ԱՂԷՄ ՏՈՒՆԻՔ

Ցորեն կարմիր	Պէնարարիա	41 — 43
» »	Ալգա	—
» »	Պայրթ	—
» »	Ռուսիկաղ	—
»	Թէքիր	—
» կանաչ	Ալգա	—
» »	Պէնարարիա	35 — 40
Սիրցա թուռնա		40 — 42
Ցորեն կանաչ	Գուրիկաղ	— —

CAPSULES de RAQUIN au Baume de COPAHU

ՔԱՊՍԻԻԼ ՌԱՔԷՆ Գոպանի հիւանդութեանց դեղ։ Գոպդիոյ բժշկական ճեմարանէն հաստատուած, որ 100 հիւանդի վերայ փորձելէ եւ ամենուն ալ բժշկութիւնը ձեռք բերելէ ետեւ։ Քօրաքիւ ուրիշ ամեն տեսակ բաղադրութիւններէն լաւագոյն գտնուած է։ յայտնելով միանգամայն թէ այս փարձերը դիւրութեամբ կը նայի սուամոքսի մէջ։ եւ անարատ զգայողութիւն չը պատճառեր բնաւ։

Կը գտնուի փարիզ Ֆեսարբ Ռէն Տէնի փողոց թիւ 78. եւ ամեն դեղագործաց քով կը գտնուի։

VESICATOIRE D'ALBESPEYRES

ԽԱՐԱՆ ԱԼԳԷՍԲԷՅՐԻ Ի Գոպդիոյ, Փարքիոյ եւ Մուսկայ Դանանդաց գիեւորական Հիւանդանոցներուն մէջ ընդունուած է։ եւ արագ ու կանոնաւոր ներգործութիւն ունի։ Ինչ մի խարան իր կանանչ կողմը Ալգէսբէյրի առորագրութիւնը պէտք է ունենայ։

Փարիզ Ֆեսարբ Ռէն—Տէնի փողոց թիւ 78. եւ ամեն դեղագործաց քով կը գտնուի։

GAPSULES DE RAQUIN AU COPAHU

HÉMORRHOÏDES

ԷՄՕՌՕԻԴ

ԷՄՈՐԱՀՈՍՈՒԹԻՒՆ

ՓԵՐԻԼԻԷ Է ԲՈՒՅՍ ՏԷ ՊԷՈՏԻՈՒՄ

ՏՈՒԲԵՍԻՆ ԼԱՊԱԼ

Այս հաստատեալն եւ քսմատան փարիզի Պէլֆիոյ Անգոլոյ եւ Խուալիոյ բժշկական ճեմարաններէն հաւանուած, եւ Բաւական կարգաւորութեան խորհրդէն ընդունուած են, եւ գերազանց յատկութիւններ ունին արեան հոսանքը չիշ ատար մէջ գադրեցնելու եւ ցաւերն անցուցնելու։ առանց անգրգռելու փտանգի։

Աքրատիմի փոչով հաստատեալն շիշն է 3 ֆր. Աքրատիմի հիւթով հաստատեալն շիշն է 4 ֆր. իսկ բուսաստանի շիշը 3 ֆրանք։

Կը գտնուի փարիզ Ռիւ Լաֆիթէի փողոցը թիւ 113։ եւ ամեն երկիր դեղեղարաններ։

ԼԻ ՏԻՐԻՆ ՌԻՎԷՐ

Արդի խնամոց եւ գանոյ թարմութեան եւ գեղեցկութեան հատար տիկնանց խիստ հարկաւոր եւ ընտիր օճառ։

Լ. Թ. Փիվէրէն հնարուած հոգարի հիւթով Ընդհանուր մեծաքանոց փարիզ Պուլվար տը Պիտոպոլի թիւ 19։

ԱՅՍՕՐՎԱՅ ՋՈՒՐ ԵՒ ՓՈՇԻ

ԴԵՏՐԻԼԱԳՈՐԾԱԿԱՆ

ՏՈՒԹՈՒՐ Ժ. Վ. ՊՕՆ ԲԺՇԿԻՆ

Այս ջուրն եւ փոշին ուրիշ ամեն յատկութիւն եւ փոշիներէ գերազանց է։ բերան անուշ հոտաղիր եւ ոգաստակոր յատկութիւնքը են անոնց։ ամենէն ալ հարիւրին 40 փոր դնաք կը ծախուի։

Ամեն դիւրաւոր գեղարանաց եւ անուշահոտութիւնք վաճառողաց օր կը գտնուի։

Փարիզ Ռիւ Տէ Համ թիւ 1

Քոռանալի Մաքիսի բոլոր սկզբանքը պարունակող հեղուկ

Քոռանալի Ֆէսպէի բոլոր սկզբանքը պարունակող աբար։

Գլխաւոր դեղարանները կը գտնուի

Eau et poudre Dentifrices

PERFECTIONNÉES DU DOCTEUR

J.V. BONN

ԱՅՍՕՐՎԱՅ ՀԱՆՔԱՅՆԱՅԻՆ ՋՈՒՐ ԵՒ ՓՈՇԻ

ԴԵՏՐԻԼԱԳՈՐԾԱԿԱՆ

ՏՈՒԹՈՒՐ Ժ. Վ. ՊՕՆ ԲԺՇԿԻՆ

Այս ջուրն եւ փոշին ուրիշ ամեն յատկութիւն եւ փոշիներէ գերազանց է։ բերան անուշ հոտաղիր եւ ոգաստակոր յատկութիւնքը են անոնց։ ամենէն ալ հարիւրին 40 փոր դնաք կը ծախուի։

Ամեն դիւրաւոր գեղարանաց եւ անուշահոտութիւնք վաճառողաց օր կը գտնուի։

ԹՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԴԻՆ

Ն. Ա. ԼՈՓԹԻՆՅԱՆ